

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/647/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114201265
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5114201265.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej, sudcov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Kataríny Beniačovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: X. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, XXX XX I., zastúpeného JUDr. Michalou Tomanovou, advokátkou, so sídlom V. K. XXX/X, XXX XX I., v konaní o zaplatenie sumy 5.300,40 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 8C/118/2014-99 zo dňa 08. decembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Okresného súdu Žilina č. k. 8C/118/2014-99 zo dňa 08. decembra 2014 mení tak, že žalobu v celom rozsahu zamieťa.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 422,32 Eur, na účet JUDr. Michaly Tomanovej, advokátky, so sídlom V. K. XXX/X, XXX XX I., do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa § 708, § 497, § 499, § 502 ods. 1, § 506, § 365, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 524 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., príslušných ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 5.300,40 Eur s vyčísleným úrokom z omeškania vo výške 89,73 Eur a s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 5.300,40 Eur od 07.08.2012 do zaplatenia. Na zaplatenie tejto povinnosti súd povolil žalovanému splátky vo výške 230,00 Eur, splatné vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca, počnúc prvým kalendárnym mesiacom nasledujúcim po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas sa stane splatným celý dlh. Zároveň okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1.080,14 Eur a iných trov konania vo výške 318,- Eur do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že medzi účastníkmi bol zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 22.12.2006 založený právny vzťah, na základe ktorého vznikla žalovanému povinnosť splácať poskytnuté finančné prostriedky. Úver sa stal splatným v celom rozsahu dňa 19.06.2012. Žalobca sa účinne domáhal svojho práva doručením žaloby okresnému súdu dňa 16.01.2014 a v tomto čase nebolo premlčaných 70 splátok úveru splatných od 20.02.2011 do 20.11.2016 jednotlivo vo výške 2.281,- Sk = 75,72 Eur, v celkovej výške 5.300,40 Eur, ktorých sa zároveň týkalo zosplatenie celého úveru listom pôvodného veriteľa zo dňa 19.06.2012. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že k zosplateniu celého úveru malo dôjsť skôr, pravdepodobne v roku 2009, uvedené tvrdenie nebolo v

konaní preukázané. K výkladu § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách okresný súd uviedol, že jeho obsah neznamenal nemožnosť postúpenia pohľadávky v celom rozsahu. Existenciu prípadných neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve okresný súd nezistil, a preto žalobcovi priznal ním požadované plnenie.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zmeny a zamietnutia návrhu na začatie konania.

Poukázal na ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ktoré umožňuje banke postúpiť pohľadávku len pri splnení presne vymedzených podmienok - ide o splatnú pohľadávku, ktorá nebola zaplatená ani po výzve banky a uplynulo 90 dní odo dňa jej splatnosti. Ku dňu 27.06.2012 (dňa 28.06.2012 bola uzavretá zmluva o postúpení) bol žalovaný v omeškaní aspoň 90 kalendárnych dní len so splátkami v celkovej sume 1.060,08 Eur. Žalovaný nebol bankou vyzývaný na zaplatenie týchto splátok. Na uvedenej skutočnosti nemení nič ani fakt, že banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru dňa 19.06.2012, nakoľko až po uplynutí 90 dní od 20.06.2012 by bola banka oprávnená postúpiť na žalobcu svoju pohľadávku voči žalovanému. Odvolateľ ďalej poukazoval na skutočnosť, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi obsahovala neprijateľné podmienky, pokiaľ ide o možnosť postúpenia pohľadávky banky, ktorý úkon nebol viazaný na súhlas dlžníka, avšak dlžník potrebuje pre postúpenie svojej pohľadávky súhlas vždy. Žalovaný tiež vytkol okresnému súdu aj nesprávny výpočet úrokov z omeškania; žalobca si mohol za predpokladu platného postúpenia pohľadávky uplatňovať len úroky z omeškania zo splatných mesačných splátok uplatňovaných žalobou vo výške 75,72 Eur za obdobie od 21.02.2011 až do 21.05.2012 do 19.06.2012.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny vo výroku o náhrade trov konania. Poukázal na pochybenie okresného súdu pri matematickom výpočte sumy priznanej náhrady, keď pri správnom sčítaní jednotlivých položiek mu malo byť priznaných 1.533,88 Eur, nie 1.080,14 Eur.

Účastníci sa k podanému odvolaniu procesnej protistrany nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

V predmetnej veci bol zo strany žalobcu uplatnený nárok zo spotrebiteľskej zmluvy uzavretej dňa 22.12.2006 medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným. Na uvedenom závere nemení nič fakt, že účastníci uzavreli úverovú zmluvu podľa ustanovení § 497 Obchodného zákonníka. Z ust. § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným totiž vyplýva, že spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. V zmysle uvedeného potom neboli dôvodné tvrdenia žalobcu, ktorý nepovažoval dotknutú zmluvu za podliehajúcu ochranným ustanoveniam spotrebiteľského práva.

Aj v prípade, že úver je absolútnym obchodom a že naň majú dopadať ustanovenia Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy, v predmetnej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a nepochybne aj ochrannými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ide o vzťah medzi dodávateľom - obchodníkom a spotrebiteľom, a teda ide o typický občianskoprávny spotrebiteľský vzťah.

Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca požadoval od žalovaného zaplatenie splátok úveru splatných od 20.02.2011 do 20.11.2016 v počte 70 a celkovej výške 5.300,40 Eur. Splátky pôvodné splatné od 20.08.2012 do 20.11.2016 sa stali splatnými dňa 06.08.2012, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Spolu so žalobou žalobca predložil okrem iného ním vyhotovenú Výzvu k úhrade zo dňa 18.07.2012, kde sa uvádza, že „ako Váš nový veriteľ oznamujeme vyhlásenie mimoriadne splatnosti úveru ku dňu 18.07.2012“. Z obsahu stanoviska Slovenskej sporiteľne, a. s. ako právneho predchodcu žalobcu vyplýva že pohľadávka sa stala splatnou v celom rozsahu dňa 19.06.2012.

Štruktúra uplatnenej pohľadávky bola vymedzená v žalobe rozpisom jednotlivých splátok úveru s odkazom na zmluvu o splátkovom úvere uzavretú medzi žalovaným a Slovenskou sporiteľňou, a.s.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Je zrejmé, že žalobca pri realizácii svojich práv postupoval v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď požadoval od žalovaného z dôvodu omeškania so splácaním dlhu jeho splatenie v celom rozsahu bez dodržania trojmesačnej lehoty (resp. jej splnenie nevyplýva z obsahu spisu) a navyš neupozornil dlžníka na uplatnenie tohto práva v lehote 15 dní. Žalobca uplatnil právo na splatenie celého dlhu, pričom z obsahu jeho skutkových tvrdení ani nebolo zrejmé, k akému dátumu mala nastať splatnosť úveru v celej jeho výške (viď vyššie uvádzané rozdielne dátumy mimoriadnej splatnosti úveru). Veriteľ postupoval v rozpore s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, s čím boli následne spojené aj nedostatky pri vyčíslení záväzku, ktorý nemohol byť splatný v celom rozsahu tak, ako si to protiprávne a tiež nejasne určil sám žalobca. Žalobca bol v odvolacom konaní postupom podľa § 213 ods. 2 Občianskeho zákonníka upozornený na možnosť použitia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, čo mu poskytlo priestor prípadne upraviť svoj uplatnený nárok z hľadiska jeho štruktúry. Na výzvu krajského súdu však nereagoval a z uvedeného dôvodu tak nebolo možné žalobe vyhovieť pre absenciu rozhodujúcich skutkových tvrdení umožňujúcich súdu preskúmanie podstaty uplatneného práva.

Rozporné a neúplné skutkové tvrdenia museli viesť k zamietnutiu návrhu na začatie konania. Nie je úlohou civilného súdu odstraňovať vecné nedostatky podaní žalobcu, či snažiť sa z vlastnej iniciatívy hľadať v jednotlivých podaniach parciálne údaje na účely vyhovenia žalobe. Treba totiž zdôrazniť, že v civilnom konaní platí zásada ukladajúca účastníkovi tvrdiacemu istú skutočnosť, túto aj preukázať, inak sa vystavuje riziku neúspechu v konaní. Žalobca zjavne neuniesol dôkazné bremeno, krajský súd mu pritom ponúkol príležitosť vysvetliť opodstatnenosť uplatneného nároku, a to aj vo forme osobitnej výzvy týkajúcej sa odlišného právneho posúdenia veci, ktorá však ostala nevyužitá. Konkrétna špecifikácia žalovanej sumy bola práve tým, čo mohlo vyústiť do procesného úspechu žalobcu v konaní. Pokiaľ účastník v konaní len poukazyval na jednotlivé listinné dôkazy, na konkrétne ustanovenia zmluvy, či všeobecných obchodných podmienok, tento jeho postup bol nedostatočný, pretože neponúkol súdu jasný obraz o štruktúre uplatnenej pohľadávky.

Ďalej považoval odvolací súd za nevyhnutné zdôrazniť, že aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 205/2009 zo dňa 29. 06. 2010,).

Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta.

Podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1) splatná, a to až po predchádzajúcej (2) písomnej výzve a kumulatívne ak je splnené (3) omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne významná v priebehu trvania úverového vzťahu.

Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veciach sp. zn. 6Co 119/2013, 19Co 194/2015, 4Co 145/2014, Okresného súdu Trenčín vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 11C 233/2014, Okresného súdu Banská Bystrica vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 12C 152/2014, Okresný súd Galanta vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 15C 33/2014, Okresný súd Svidník vo veci 5C 430/2013). Ak zákonné predpoklady nie sú splnené, ide o právny úkon postúpenia contra legem a z toho dôvodu je

absolútne neplatný pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). V takomto prípade by tu nie je daná aktívna legitimácia žalobcu vo vzťahu k pohľadávke, ktorá doposiaľ nebola splatná. Uvedený výklad krajský súd považoval za doplňujúci k posudzovaným právnym otázkam a nemení nič na vyššie uvádzaných nedostatkoch v skutkových tvrdeniach žalobcu, ktorý nejasne prezentoval čas mimoriadnej splatnosti úveru, nepreukázal splnenie podmienok pre použitie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a nešpecifikoval svoju pohľadávku spôsobom umožňujúcim jej komplexné posúdenie na účely prípadného čiastočného vyhovieňa žalobe.

O trovách odvolacieho krajský súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 (v spojení s § 224 ods. 2 O.s.p.), podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorému krajský súd priznal náhradu účelne vynaložených trov konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia za nasledovné úkony právnych služieb: prevzatie a príprava právneho zastúpenia dňa 12.09.2014 1 x 61,84 Eur účtovaný podľa § 11 ods. 1 písm. b), § 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, 4 x účasť na pojednávaní, konaných v dňoch 22.09.2014, 20.10.2014, 24.11.2014 a 08.12.2014 4 x po 61,84 Eur účtované podľa § 11 ods. 1 písm. b), § 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky č. 655/2004 Z. z., odvolanie zo dňa 25.08.2015 1 x 64,53 Eur účtovaný podľa § 11 ods. 1 písm. b), § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a režijný paušál prináležiaci ku každému úkonu právnej služby za prvých päť úkonov právnej služby vykonaných v roku 2014 5 x 8,04 Eur, za jeden úkon správnej služby vykonaný v roku 2015 1x 8,39 Eur, ktorý bol účtovaný v súlade s ust. § 16 ods. 3 cit. vyhlášky. Pri výpočte odmeny advokátky žalovanej odvolací súd postupoval v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z., podľa ktorého základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak klientom je spotrebiteľ a ide o zastupovanie v spore zo spotrebiteľskej zmluvy, čo je prípad prejednávanej veci. Vyčíslenie trov právneho zastúpenia právnou zástupkyňou žalovaného za vyššie uvedené úkony právnej služby v celkovej sume 1,134,05 Eur preto nebolo správne.

Zároveň odvolací súd priznané trovy konania, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, v celkovej sume 422,32 Eur v súlade s ust. § 149 ods. 1 O.s.p. uložil žalobcovi zaplatiť na účet advokátky, ktorá zastupovala žalovaného v tomto súdnom konaní.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.